

פתח דבר

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו למזל טוב בשעה טובה ומוצלחת, ביום כ"ה מנחם-אב ה'תשפ"א.

התודה והברכה מובעת בזה לידידנו ומכירינו שיחיו אשר הואילו לשמוח איתנו יחדיו ביום שמחת לבבנו, ולברכנו בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

בשמחה ובטוב לבב ולאות תודה והוקרה, הננו מכבדים בזה את כל הנוטלים חלק בשמחתנו מקרוב ומרחוק במזכרת המוגשת בזה - כפי המנהג ההולך ומתפשט - על יסוד התשורה שחולקה בנישואי כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח ולהבחל"ח הרבנית הצדקנית נ"ע.

תשורה זו כוללת:

א. ב' מכתבי קודש מכ"ק אד"ש מה"מ שנשלחו למשפחת הכלה.

ב. קטעים משיחת כ"ק אד"ש מה"מ משבת פרשת חיי שרה, מברכים החודש כסלו ה'תשמ"ז. בשיחה זו, שנאמרה בעת כינוס השלוחים, עורר כ"ק אד"ש מה"מ בביטויים נדירים ומעוררים ע"ד החובה המוטלת על כאו"א לצאת לשליחות ולכבוש את העולם בהפצת אור היהדות.

ג. סקירה מרתקת וראשונית על פעילות עשרת מבצעי הקודש של כ"ק אד"ש מה"מ בקרב קהל שומרי התורה ומהדרי המצוות ועידודם ע"י רבנים וגדולי ישראל האמיתיים. במסגרת זו נסקרו כמה מהמבצעים ובראשם מבצע כתיבת "אות בספר התורה לילדי ישראל" ש"הזמן גרמא" - סמיכות ימים אלו לסיום והכנסת ספר התורה השביעי.

בהמשך לכך מובאים כמה צילומי קטעי עיתונות על קשריו של כ"ק אד"ש מה"מ עם גדולי ישראל.

ד. התוועדות חסידית מיוחדת עם הרב יוסף יצחק ע"ה ליפסקער - משפיע בישיבת תפארת בחורים במוריסטאון - שאב החתן היה מתלמידיו ומושפעיו, ועל שמו נקרא החתן.

הא-ל הטוב הוא יתברך, יברך את כבודו ואת אנשי ביתו יחיו בתוך כלל
אחב"י בברכות מאליפות מנפש ועד בשר,

וביום שמחת לבבנו, נביע תפילותינו ומשאלותינו מהשי"ת, אשר "מהרה
ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה קול חתן
וקול כלה גו", בגאולה האמיתית והשלימה בביאת והתגלות משיח צדקנו.

מוקיריהם ומכבדיהם

רמי ופזית פסיה רחמים שמואל אהרן ובלימי זינגר

כ"ה מנחם-אב תהא שנת פלאות אראנו
כפר חב"ד, ארץ הקודש

מכתבי קודש

זינגער - זינגער - דור -

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, בדרייח אלול תשנ"ב
ברוקלין, נ. י.

האבר הווי"ח אי"א נוי"ב וכו'
מוה' שמואל אהרן שי'
וב"ג תי'

שלום וברכה

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם
ביום ה' אור ליום ו' אלול הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב מזל
טוב ושתי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית
בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה
כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת
החסידות.

בברכת מזל טוב

מזל טוב

וכוח"ט

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

ש.י.ס.ט.

מזכיר

מכתב להורי הכלה לרגל חתונתם

דור - ירות"ו
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, יג' תשרי תשל"ה
ברוקלין, נ.י.

מרת בלה תי'
ברכה ושלום!
במענה על ההודעה אודות מצבה,
השי"ח ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל והלד
זחוי"ק בעתה ובזמנה כשורה ובקל,
בברכה
נ.ב. המ"נ שבמכ" יקרא בעת רצון על ציון כ"ק מו"ח
אדמו"ר דצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

מכתב למרת בלה תי' דור - זקנת הכלה

דבר מלכות

קטעים משיחת שבת פרשת חיי שרה, מברכים החודש כסלו
ה'תשמ"ז - שבת בה התקיים כינוס השלוחים, ובשיחה זו קרא
כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח לכאו"א - היה שליח ולך
וכבוש את העולם ביהדות!

כ"ק מו"ח אדמו"ר פעל חידוש בענין השליחות: שהרי, גם בתורה מדובר אודות
השליחות (וגם בשייכות לכללות עבודת ה', כדלקמן), וכן במשך הדורות מוצאים
לפעמים שגדול בישראל שלח מישהו בשליחות בעניני תומ"צ - הנה ע"י כ"ק מו"ח
אדמו"ר נתחדש חידוש מיוחד, בכך שפעל ודרש שכל הדור הינם שלוחים לפעול
בהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה. ועד שמינה שלוחים בפועל ושלחם
למקומות מסויימים להפיץ היהדות והמעיינות חוצה.

בעבודת השליחות ישנו הציווי "בכל יום יהיו בעיניך חדשים". וכיון שתורת אמת
תובעת זאת, מובן שכך היא אכן האמת, שבכל יום נעשה חידוש אמיתי בתומ"צ,
ומצד זה ניתן לתבוע שקיום המצוות יהי בכל יום כמו דבר חדש ממש (או עכ"פ, אם
אינו עומד עדיין בדרגת התבוננות המביאה אותו לידי רגש ועשי' בפועל שהדברים
יהיו "חדשים" ממש, אזי, לפחות - "כחדשים" (בכ"ף (הדמיון)).

בכדי שה"חידוש" בענין השליחות יבוא יותר בגילוי ובנקל - עשה הקב"ה בעולמו
כך שמזמן לזמן ומדור לדור יבואו ענינים חדשים שבהם רואים בגלוי (לעיני בשר)
את החידוש בשליחותו של יהודי (שעי"ז יקל עליו לפעול בשליחותו בדברים אלו
באופן ד"חדשים");

ובכל דור ודור ישנו נשיא הדור, והקב"ה "גלה סודו אל עבדיו הנביאים", ונשיא
הדור נותן כחות לכל אנשי הדור לבצע שליחותם בקיום התומ"צ ולעשות את העולם
דירה לו ית', ובמיוחד - בשליחות החדשה שבכל דור ודור.

ובזה גופא, נפעל חידוש ע"י נשיא דורנו - כ"ק מו"ח אדמו"ר - שפעל חידוש
וגילוי מיוחד ונעלה ונתן כח חדש בכללות ענין השליחות של כל יהודי בתור שלוחו
של הקב"ה, ופעל שזה ירד בגילוי ובפועל ממש לכאו"א מישראל בתור יסוד ודרך

בעבודת ה', וזהו ע"י שהורה (ונתן את הכחות לכך) שהשליחות של כל יהודי בדור זה היא להפיץ תורה ויהדות ולהפיץ המעיינות חוצה.

ולצורך כך - הורה - יש צורך לצאת ממקומו (כולל - לרדת ממדריגתו) אל כל המדינות וכל המקומות שבעולם שיכול להגיע לשם, ושם לפעול בשליחות דהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה.

ועד, שבפועל ממש קרא לאנשים ומינה אותם בתור שלוחים מיוחדים לקיים עניני שליחות שונים בהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה (אולם, גם אלו שלא קרא להם ולא שלחם בשליחות מסוימת - גם להם היתה השליחות בעסקים הפרטיים שלהם, כאו"א לפי ענינו) .

בדורנו זה במיוחד (ובפרט בשנים שלאחר תש"י) נוסף "דבר חידוש" (לגריעותא), אשר ממנו מסתעף "דברחידוש" (למעליותא) - עתה ניתנה לכל אחד האפשרות, ומוטלת עליו האחריות, לעסוק בהפצת התורה

והיהדות והפצת המעיינות חוצה, וכדלקמן :

בדורנו זה רואים בפועל את הירידה הגדולה ר"ל במצב היהודים והיהדות, בכך שישנם יהודים רבים מאד אשר לא מקבלים שום הדרכה וחינוך של יהדות, תורה ומצוות'.

אע"פ שישנם כמה עסקנים העוסקים בתיקון המצב, הנה גם לאחר השתדלותם ופעולותיהם - נשארים עדיין ר"ל כשלוש-רבעי חלקים (בכמות) של העם היהודי, צעירים וגם מבוגרים, שלא מקבלים שום חינוך יהודי, ר"ל!

ובמילא. יש לכל אחד הזדמנות, וגם אחריות רצינית, "להפוך" את העולם למעליותא, ע"י יציאתו (כפשטות, יציאה מעצמו) לעשות כל התלוי בו לקרב יהודים ליהדות, ובדרכי נועם ובדרכי שלום, ללא מחלוקת. - במצב הנוכחי, כמה שייעשה בתחום זה ע"י אחרים, עדיין נשארה ריבוי עבודה בכל זה, וישנם ריבוי יהודים שאפשר וצריך לעזור להם.

ומכאן ניתן להסיק בקשר לשליחות נשיא דורנו, וגם תשובה לאלו המחפשים היכן ניתן לצאת לשליחות:

**מעולם לא הי' מצב
מוכשר כ"כ "לכבוש"
את העולם בתורה
ויהדות בדרכי נועם
ודרכי שלום, כיון
ש"כל הארץ לפניך"
(לא רק ארץ ישראל,
אלא גם חו"ל), ובאופן
ד"ופרצת ימה וקדמה
וצפונה ונגבה"**

התוועדות י"ט כסלו תשמ"ז

מעולם לא הי' מצב מוכשר כ"כ "לכבוש" את העולם בתורה ויהדות בדרכי נועם ודרכי שלום, כיון ש"כל הארץ לפניך" (לא רק ארץ ישראל, אלא גם חו"ל), ובאופן ד"ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה".

בכל מקום ומקום (אפי' בברוקלין, בניו-יורק וכיו"ב) ישנם אלפי ילדים יהודים שאינם מקבלים שום חינוך יהודי, ובכדי לקרבם ולהעניק להם חינוך יהודי אין צורך בשום מלחמות. ועד"ז בשאר עניני יהדות.

ולכן צריך להכריז בפני כל היהודים, ובמיוחד בפני תלמידי תומכי תמימים אותם חינכו רבותינו נשיאינו והדריכום (ומסרו את נפשם על כך) - שיצאו ל"מלחמת בית דוד" להביא את משיח צדקנו, ושיגדלו להיות עסקני ציבור ושלוחים : היו שלוחים ולכו וכיבשו את העולם ביהדות!

ואין הדבר תלוי אלא ברצון.

עתה הוא זמן שכל שליח יכול לכבוש את כל עירו בהפצת הצדק והיושר, והפצת התורה והיהדות והמעיינות חוצה, בדרכי נועם ובדרכי שלום.

הקב"ה יעזור שע"י העבודה של השלוחים במיוחד, בהפצת התורה והיהדות בכלל, ובמיוחד - הפצת המעיינות חוצה, זה ימהר עוד יותר את האתי מר דא מלכא משיחא.

ו"טרם כלה לדבר" יהיה כבר "קפצה הארץ", קפיצת הדרך של האמות האחרונות בגלות, וכל בני" - והשלוחים בראשם - נכנסים מיד בריקוד לגאולה האמיתית והשלימה, ע"י משיח צדקנו,

ומתוך שמחה וטוב לבב, ובמהרה בימינו ממש.

שהלכה כמותו

מבצעי קודשו של כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח המעוררים את עם בני ישראל לקיום המצוות נודעו לשם ולתהילה. המהפיכה האדירה שחוללו, החל ממבצע תפילין, מבצעי הצדקה והכשרות, החינוך ואהבת ישראל וכלה במבצעי החגים כמצה, לולב ושופר - כלל לא ניתנת לתיאור.

אותם "מצוות כלליות" נבחרו לציון, ככאלה שיש לקיים בהידור רב יותר ובזריזות גדולה יותר מאשר כל מצוה אחרת, ומפני שנוגעות לכל יהודי בפרט ולכל עם ישראל בכלל.

עידוד הרבי ופעילות החסידים בענינים אלו הקיפו את עם בני ישראל כולו, ולהבדיל אף מחוצה לו. נכלל בכך הנחת תפילין בהמונה של רומי לאשר אך "בשם ישראל יכונה", איסוף וחיוזוק ילדי ישראל - עד לקטני הקטנים - ב"מבצע הקהל", ולהבדיל - הגיעה פעולתם אף על אומות העולם במבצע "רגע של שתיקה" ו"שבע מצוות בני נח".

רבות נכתב על המבצעים ומהותם, היקף פעולתם והשפעתם. במסגרת זו נתמקד בפן שנסקר מעט פחות, והוא - פעילות המבצעים בקרב קהל שומרי התורה ומהדרי המצוות ועידודם ע"י רבנים וגדולי ישראל האמיתיים.

אות בספר התורה

בי"א ניסן תשמ"א, ביקש כ"ק אד"ש מה"מ לאחד את כל ילדי ישראל, בנים לפני בר-מצווה ובנות לפני בת-מצווה, בספר תורה מיוחד שאת אותיותיו יקנו ילדי ישראל מכל קצוות תבל, כד לחזק את הקשר שלהם עם התורה וכדי לאחד את כל ילדי ישראל סביב תורתנו הקדושה.

מבצע ספר התורה של ילדי ישראל איחד לא רק את ילדי ישראל, אלא גם את גדולי ישראל. גדולי האדמו"רים, גדולי התורה ורבני ישראל מכל הרבדים - חברי בד"צ העדה החרדית, חברי מועצת גדולי התורה של אגודת-ישראל ורבנים מכל החוגים ומכל העדות - כולם קיבלו את המבצע בהתלהבות וקראו ליטול בו חלק.

משלחות מטעם רבני חב"ד התקבלו לפגישות בביתם של גדולי האדמו"רים והרבנים ורשמו את בניהם ונכדיהם לספר התורה.

משלחת רבנים שביקרה בראשית חודש תמוז תשמ"א אצל כ"ק האדמו"ר בעל ה'לב שמחה' מגור בקשר לעניין מסויים, סיפרה כי בסוף הפגישה התעניין האדמו"ר אודות מבצע הספר תורה לילדי ישראל והצלחתו, והביע את דעתו על גודל נחיצות הענין. בסוף הפגישה הוא אף הוציא מאה שקלים ומסר אותם לחברי המשלחת, כהשתתפות בהצלחת המבצע.

האדמו"ר רבי משה-מרדכי מלעלוב, היה ראש וראשון בתמיכה נלהבת בספר התורה של ילדי ישראל. בעת שמשלחת חסידי חב"ד ביקרו בביתו וסיפרו לו על מבצע הכתיבה, הוא נתמלא שמחה גדולה, מחא כף על כף בהתלהבות כמה פעמים ואמר: "אוי, ספר תורה, ספר תורה! זה דבר נפלא!" ולאחר מכן נתן עשרים דולר על מנת לרשום את כל נכדיו לספר התורה, ולאחר מכן הוסיף ואמר: "הרי יש עוד הוצאות בקשר לזה", ונתן עוד סכום מסויים של דולרים.

הגדיל לעשות האדמו"ר בעל ה'נתיבות שלום' מסלונים, ולאחר שחסידי חב"ד ביקרו אצלו והוא קנה עבור נכדיו אותיות בספר, הרי ביום בו הגיעו התעודות הרשמיות המודיעות כי נרכשו עבור נכדיו אותיות בספר התורה של ילדי ישראל - ערך האדמו"ר כנס משפחתי ונתן ביטוי גדול ובולט לנושא הזה, כשהוא מביע את שמחתו הרבה על הזכות הגדולה שנפלה בחלקם.

מכתבו של רבי ישראל אבוחצירה ה'באבא סאלי':

בס"ד, ח' אייר תשמ"א

לכל אחינו בני ישראל בכל מקום שהם ה' עליכם יחיו!

שלום וברכה!

כולנו מחכים ומצפים לגאולה השלימה שתבוא מיד על ידי משיח צדקנו, ולשם כך עלינו להתלכד וללכד את כל עם ישראל. כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש פנה בימים האחרונים ללכד את כל ילדי ישראל, על ידי כתיבת ספר תורה מיוחד לילדי ישראל.

זכות גדולה לכל אחד ואחת מילדי ישראל לקנות אות אחת בספר תורה זה, ועל ההורים לעשות הכל שילדיהם יקנו ויזכו באות אחת בספר תורה. ברכתי האישית שלוחה לכל ילד וילדה שירשמו לספר התורה של ילדי ישראל. ובוודאי נזכה כולנו מיד לביאת המלך המשיח, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו הק'. ע"ה המצפה לגאולה קרובה.

ישראל אבוחצירה

רשימת האדמו"רים שקנו אותיות עבור בני משפחתם ארוכה ומקיפה ביותר, ואף חשובי הבד"ץ בירושלים רכשו אותיות. במכתב למערכת העיתון "כפר חב"ד", כותב הגאון רבי משה הלברשטאם כי הוא "קנה אות קודש בס"ת צבאות ה' לכל יו"ח הי"ו, וקורא לכל אנ"ש וידידיו לעשות כמוהו".

גם בניו-יורק הצטרפו מנהיגי היהדות החרדית בהתלהבות למבצע החדש.

כשהגיעה משלחת רבני חב"ד אל הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל, ביקש מיד לרשום את כל נכדיו, וגם את כל תלמידי מוסדות 'תפארת ירושלים' העומדים תחת הנהלתו.

כ"ק האדמו"ר ממונקאטש התבטא שמבצע כזה, בתנאים כאלה, עוד לא היה מאז בריאת העולם, ו"רק הרבי מליובאוויטש מסוגל לעשות זאת".

כ"ק האדמו"ר מסקולען שליט"א קיבל את המשלחת בכבוד גדול, שיבח את המבצע ורשם את עשרות נכדיו. הוא גם קרא למשמשו והורה לו לפרסם שכל הנשמעים לו ירשמו את ילדיהם לספר התורה.

כ"ק האדמו"ר מריבניץ קרא למשמשים שלו והורה להם לרשום מיד את כל ילדיהם ונכדיהם.

אל מעמד סיום כתיבת והכנסת ספר התורה, שהתקיים ביום כ"ף מנחם-אב תשמ"א, הגיעו מלבד רבבות אלפי בית ישראל שנהרו מכל הארץ כדי להשתתף במעמד סיום והכנסת ספר התורה - גם אדמו"רים, רבנים מכל חוגי הציבור החרדי, ראשי בתידין, רבני ערים וראשי ישיבות מפורסמים, שכובדו בכתיבת אות בספר התורה.

כ"ק האדמו"ר בעל ה'לב שמחה' מגור זצ"ל ביקש מאחיו כ"ק הרה"צ רבי פנחס מנחם אלתר זצ"ל, שהיה אז ראש ישיבת 'שפת אמת' לייצג אותו בסיום, ואף שלח איתו בקבוק יין בתור ביטוי להשתתפותו האישית. הגרפ"מ אלתר - שהיה לימים לאדמו"ר בעל ה'פני מנחם' מגור זצ"ל - כובד בכתיבת אות, ובדברי ברכתו הביא ברכה לבוא הגאולה בקרוב ממש.

תמונות כמה מהאדמו"רים והרבנים שהשתתפו בחגיגות סיום ספרי התורה:

האדמו"ר מבויאן

האדמו"ר בעל ה'פני מנחם' מגור

האדמו"ר מטולנא

האדמו"ר מזוועהיל

הראשל"צ רבי מרדכי אליהו

האדמו"ר ממוזדיץ

האדמו"ר מפינסק-קרלין

האדמו"ר מסדיגורא

רבי זלמן נחמיה גולדברג

ר"י אור אלחנן רבי אליעזר ווסרמן

ר"י פורת יוסף רבי יהודא צדקה

האדמו"ר מרחמטטריוקא

מבצע תפילין

מבצע תפילין הוא הראשון מעשרת המבצעים אותם ייסד כ"ק אד"ש מה"מ.

בהתוועדות שבת פרשת במדבר, כ"ד אייר תשכ"ז, הכריז הרבי: "בתקופה הנוכחית צריך להשתדל שכמה שיותר יהודים יניחו תפילין, משום שבמצוות תפילין ישנה סגולה מיוחדת לכך שיהודים יצאו בשלום מקשיי המצב הנוכחי".

הרקע לדברים הם מאורעות התקופה, הימים שקמו לפרוץ מלחמת ששת הימים. אווירה קשה שררה אז בארץ הקודש והחשש מפני הבאות היה רב.

אודות גודל חשיבותו וערכו של מבצע זה בעיני כ"ק אדמו"ר שליט"א, ניתן לראות מתוך עיון בתורתו של רבינו, הן בשיחות, והן ביחידויות ומכתבים מאותה תקופה והשנים שלאחר מכן.

לקריאתו של הרבי ע"ד המבצע הצטרפו רבים מגדולי ישראל, וחלקם אף פנו אל הרבי בשאלות תורניות על המבצע.

קריאות הקודש

לקריאתו של הרבי הצטרפו חשובי הרבנים והאדמו"רים בכרוז מיוחד שהופץ בחודש מנחם-אב תשכ"ז. בקריאת הקודש נכתב:

עת לעשות לד'!

אחר הניסים והנפלאות שהתחוללו בחסדי ד' עלינו ויפרקנו מצרינו שביקשו להכחידנו מגוי - היל"ת - וברוך הוא וברוך שמו שהנחילנו ניצחון גדול על אויבינו, וכתוצאה מכך פקד על עמו ישראל גל התעוררות לתשובה ולשמירת תורתנו הקדושה ומצוותיה.

כדי לנצל את שעת הכושר ועת הרצון שכמותו לא היה זה עידן ועידנים, פנה כ"ק אדמו"ר הגה"ק מליובאוויטש שליט"א, בקריאה נרגשת להחליץ למערכה גדולה ולהשפיע

על אחינו בניי בכל מקומות מגוריהם להגשים את הרהורי התשובה בקיום מצוות מעשיות, ובמסגרת זו הכריז על מבצע כלל עולמי להנחת תפילין, הנערך בהצלחה גדולה על-ידי מאות עסקנים יראי ד', ורבים נתקרו בו כבר על ידי זה לחיי תומ"צ.

כמו כן קרא לכל אשר דבר ד' נוגע ללבו לפעול ולהפעיל גם בהנוגע ליתר מצוות תוה"ק, וביחוד לחינוך ילדי ישראל לקיום התורה והמצוות.

הרינו בזה להצטרף לקריאתו הגדולה של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש שליט"א ואנו פונים בזה לכל החרדים לדבר ד' להחלץ לפעולה ולהצטרף למבצעים האמורים.

ובטוחנו שבזכות תוה"ק ושמירת מצוותיה ע"י אחב"י באשר הם, נזכה במהרה בימינו אלה, לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו אכ"ר.

רשימת החתומים על קריאת הקודש

האדמו"ר מלובלין - רבי אברהם איגר

האדמו"ר ממחנבוקא - רבי אברהם יהושע העשיל טברסקי

האדמו"ר מסקולעני - רבי אליעזר זוסיא פורטוגל

האדמו"ר מויזניץ - רבי חיים מאיר הגר

האדמו"ר מנדבורנא - רבי חיים מאיר רוזנבאום

האדמו"ר מקוידנוב - רבי חנוך העניך זילברפרב

האדמו"ר מרחמסטריווקא - רבי יוחנן טברסקי

האדמו"ר מביאלא - רבי יחיאל רבינוביץ

האדמו"ר מבוהוש - רבי יצחק פרידמן

האדמו"ר מזוויהל - רבי מרדכי גולדמן

האדמו"ר מסדיגורא - רבי מרדכי שלום יוסף פרידמן

האדמו"ר מאוזרוב - רבי משה יחיאל אפשטיין

האדמו"ר מלעלוב - משה מרדכי בידרמן

האדמו"ר מזלטיפול-צורטקוב - רבי צבי אריה טברסקי
 האדמו"ר ממודיץ - רבי שמואל אלי' טאוב
 משגיח דכפר חסידים - רבי אלי' לאפיין
 ראש ישיבת בית אריה - רבי אליעזר פלצינסקי
 ראש ישיבת כוכב מיעקב - רבי ברוך שמעון שניאורסון
 ראש ישיבת בית יוסף - רבי הלל ויטקינד
 ראב"ד תל אביב - רבי יהושע מנחם אהרנברג
 גאב"ד טורדא - רבי יוסף אדלר
 ראש ישיבת פרשבורג - רבי יוסף נפתלי שטרן
 רבן של בני עדות המערב - רבי ישראל אבוחצירה
 רב ראשי ליהדות בבל - רבי נסים כדורי
 ראש ישיבת פורת יוסף - רבי עזרא עטייא
 רב ואב"ד רמת גן - רבי צבי מרקוביץ
 גאב"ד מקנס - רבי רפאל ברוך טולידאנו
 זקן רבני תימן - רבי שלום יצחק הלוי
 ראש ישיבת חיי עולם - רבי שלמה שרייבר

כרוז נפלא שיצא לאור כמה חודשים לאחר מכן, ונחתם ע"י כמה מגדולי זקני ראשי
 הישיבות קרא:

עת לעשות לה'

המבצע להנחת תפילין הנערך ב"ה בהצלחה רבה ע"י הכותל המערבי מוכיח את
 חשיבותו ותועלתו.

אלפי ישראל זוכו בקיום המצוה הרמה של הנחת תפילין, ורבים מהם קיבלו עליהם
 עול תורה ומצות.

על ניסיון

בימים שלאחר נס המלחמה המופלא, הגיע שלוחו של הרבי, הרב יוסף ווינברג לארץ הקודש. במעמד "עצרת הודאה" שנערך ברחובה של עיר, באחד מככרותיה של עיר הקודש ירושלים בשלהי חודש סיון הוא הוזמן לדבר כאורח הכבוד.

במעמד השתתפו גדולי התורה שבירושלים ומהם: רבי יחזקאל סרנא, רבי שלמה זלמן אויערבאך, רבי חיים שמולביץ, רבי משה חברוני, רבי בצלאל זולטי ורבי עובדיה יוסף.

במעמד זה הוא מסר בגאון את דברי הרבי באותה התקופה, בהן קרא לנצל את כל המרץ ואת עת הרצון על מנת לקרב את לב עם בני ישראל לתורה ולמצוות, ובראשם מצוות התפילין.

בעיתון היומי של מפלגת פועלי אגודת ישראל - עיתון 'שערים', פורסמה כתבה מורחבת על העצרת ובגופה נרשם:

לשיא ההתלהבות הגיע העצרת כאשר היו"ר

הגר"י פלסקר הזמין למקורפון את שלוחו המיוחד של כ"ק מרן האדמו"ר מליובאוויטש שליט"א, הרב הגאון רבי יוסף ווינברג שליט"א, מחשובי רבני ניו-יורק ושגרירו הנווד של האדמו"ר מליובאוויטש, שמסר מדבריו של כ"ק אדמו"ר שליט"א בחג השבועות האחרון על המצב בארה"ק ועל עמדתו התקיפה והמופלאה בימים שקדמו למלחמה בה עידד וחזיק את העם בישראל ובגולה בברכותיו הק'.

בגליון 'הפרדס' שיצא לאור באותם הזמנים, רואים אנו ידיעה מעניינת ולה הכותרת "כ"ק אדמו"ר מגור שליט"א מעודד את "מבצע תפילין". בגוף הידיעה נרשם: "מא"י נמסרה הידיעה שכ"ק רבן של ישראל אדמו"ר מגור שליט"א מעודד בכל ההזדמנויות את "מבצע תפילין", ותרם בעצמו זוג תפילין למבצע תפילין שע"י הכותל המערבי".

באותו הגליון מופיעים כמה פרטים מעניינים על התעסקות של גדולי ישראל מכל החוגים במבצע.

בשמו של הגאון ר' שמואל הומינר, משגיח רוחני בשיבת עץ חיים ומגדולי בעלי המוסר בארץ הקודש מסופר שם, כי באחת מפעולותיו במבצע הנחת תפילין, נתקל באחד שסרב להניח, ורק לאחר השתדלות מרובה הסכים לקיים מצווה זו. צעיר זה היה ידוע לכל מכריו כאוכל נבלות וטרפות רח"ל, ולפתע הפסיק הוא משום מה - לתמהון כל חבריו - לאכול מאכלים בלתי כשרים כי "ליבו לא נתן לו"...

סיפור דומה מופיע שם בשם א' מראשי הנהלת העדה החרדית, ר' הלל שלזינגר,

**ליובאוויטש הם
אנשים פראיים
("ווילדע ברואים")
שמאמינים שמחר
- מחר ממש - יכול
לבוא משיח!...**

כי במסגרת עבודתו בהכשרת מפעלים הבחין לפתע בא' מראשי מפעלי התעשייה בירושלים חובש כובע לראשו. לשאלתו הסביר, שלאחר המלחמה הוא הניח תפילין ע"י צעירי חב"ד ליד הכותל המערבי, ומאז החליט לשמור תורה ומצוות.

ע"ז יבוא משיח

בככל דבר שבקדושה, קמו גם למבצע זה מנגדים כאלה ואחרים. מאז זמן ההכרזה על המבצע ותחילת פירסומו, הגיעו לרבינו הן בדפוס והן בעל פה סוגים רבים ומגוונים

של טענות ותלונות, קושיות והערות על פעילות המבצע ופרטיו.

אין מדובר על טענות קנטרניות ותלונות תמוהות, וכלשון קדשו בהתייחס אליהם: "אני לא מתפעל מהם ולא אפסיק לעסוק ב'מבצע תפילין'" (שיחת ש"פ ויקהל-פקודי תשל"ה).

אך לשאלות של אלה שבאו ושאלו באופן מכובד, ורצו לעורר ולברר בצדק, איך לבצע מבצע זה באופן הנכון ביותר לענין השאלות הלכתיות המתעוררות על ידה, ענה הרבי במכתבים ובמענות, ובפומבי - בהתוועדות שבת בראשית תשכ"ח.

תשובות הרבי בהתוועדות על השאלות הלכתיות והשקפתיות נערכו כשיחה והוגהו ע"י הרבי, ולאחמ"כ הודפסו במקומות רבים ואף בלקוטי שיחות.

גם בירחון התורני "הפרדס" נדפסה שיחה זו בזמנה, ולה צורף כהקדמה יומן קצר ומרתק על כללות תוכן דבריו של הרבי בהתוועדות:

"לא כל כך קל ופשוט הוא הענין למסור, אפילו בצורה המצומצמת ביותר, את שיחתו הארוכה של האדמו"ר מליובאוויטש, בשבת בראשית, תשכ"ח, שארכה כש-שבע שעות, לו הואלתי למסור הכל הרי אז תקצר כל החוברת הזאת, ואפילו בקיצור נמרץ למסור את התמצית ג"כ קשה. הרעיונות, המחשבות, ההברקות ולפידי ההגות במתכונת חב"ד שהושמעו אז - בכדי לתופשן ולהכלילן צריך השומע להיות מאד קרוב לאוצר ולמעייני-החיים הלזה הנקרא חב"ד. אמנם ההסברה החריפה והצלולה שניתנה בשיחה מקילה

על השומע לתפוש משהו, ברם מי זה יהין לומר שירד אל גינת הבושם הזאת שכולה נטיעות של תורה, הלכה קבלה וחסידות, חקירה ופילוסופיה.

אי לזאת החלטתי להצטמצם לענין אחד, היינו "מבצע תפילין" שהרבה מן גדולי אדמו"רים וגדולי ישראל שבא"י קראו ותבעו לעזור בכל היכולת במבצע זה. וכיון שאחדים עוררו ספיקות לגבי יעילותו של מבצע זה, מוצא אני לנחוץ למסור את תשובתו המקיפה של האדמו"ר מליובאוויטש בענין זה".

עותק של שיחה זו הגיע לידי הרב הגאון רבי יצחק הוטנר, ראש ישיבת רבנו חיים ברלין, ובעל ה"פחד יצחק", שפתח בהתכתבות עניפה עם הרבי אודות הפרטים ההלכתיים של המבצע.

נחתום את הפרק על מבצע תפילין בביטוי נדיר ומיוחד שנשמע מפי קדשו של הרבי, בעקבות הטענות של חוגים שונים על המבצע.

היה זה לאחר הכנס שנתי של חברי הנהלת אגודת ישראל לשנת תשכ"ח, בו דיבר אחד הנואמים נגד הרבי ותנועת ליובאוויטש, ובהזדמנות זו גם ביזה את מבצע תפילין, מפני שליובאוויטש מתעסקים בזה.

הרבי דיבר בקול רם ונרגש מהרגיל על כך שהתקבל מכתב ובו כותב אחד שאינו רוצה להניח תפילין, מפני שזו מחלוקת בין ליובאוויטש לאגודה...

ובסיום דברי קדשו אמר הרבי בבת שחוק:

"שמעתי שכאשר כ"ק מו"ח אדמו"ר פרסם את ה"קול קורא" "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה", שאל אחד את חברו: מי הם הליובאוויטשער'ס (כי רק לפני ארבע שנים הגיעה ליובאוויטש לארה"ב, ולכן לא ידע מי הם), והשיב לו: ליובאוויטש הם אנשים פראיים ("ווילדע ברואים") שמאמינים שמחר - מחר ממש - יכול לבוא משיח!..."

ברור הדבר שמצות תפילין תכבוש את העולם, ועי"ז יבוא משיח!".

מבצע מזווה

"הענין של מזווה מעיד על כל הבית ועל כל מה שנמצא בתוך הבית, וזה קשור לפרשיות הנמצאות במזווה, שמתחילות ב"שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד", ומסיים עם היעוד של הגאולה האמיתית והשלימה, שאז יהיה "ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע ה' לאבותיכם גו' כימי השמים על הארץ" ובאופן ניצחי שזה יקויים בגאולה האמיתית והשלימה . .

. . זוהי הנקודה בנוגע לפועל: להשתדל שבכל בית יהודי, ועד אפילו על דלתות של חדרים בתוך הבית, תיקבע מזווה כשרה" (שיחת מוצש"ק פ' בשלח, יו"ד שבט תשל"ד).

במסגרת מבצע זה עורר הרבי אודות קביעת מזוזות כשרות בכל בית יהודי ועל בדיקתם מעת לעת, והזכיר בקשר לכך את דברי חז"ל שלמזווה יש סגולה לשמור ולהגן על היהודי ועל ביתו ורכושו בכל זמן ועת.

הגאון הגדול רבי פנחס הירשפרונג, מגדולי הרבנים ואבד"ק מונטריאול, התפרסם ונודע במיוחד על שם בקיאותו הכבירה והנדירה בתורה. הערצתו הבלתי ניתנת לשיעור אל הרבי ידועה אף היא, ובמכתבו אל הרבי משנת תשל"ז אודות מבצע מזווה, ניכרת הערצה זו מבין השורות:

"הוד כ"ק אדמו"ר הגה"ר מליובאוויטש לו דומי' תהלה שליט"א.

. . הנני בזה להביע תודתי העמוקה לכ"ק

שליט"א אודות המבצע מזוזות כי בדקתי את

המזוזות שלי ע"פ דברי כ"ק שליט"א והמזוזות הללו לקחתי אצל אחד מומחה ויר"ש ובדקתי אותם ומצאתיו שלשה שהי' פסולים, וראיתי איך צדקו דברי כ"ק שליט"א כי מוכרחים לבדוק אותם ודבר זה הי' כששה חדשים מקודם בשעה שכ"ק שליט"א דיבר אודות מבצע מזוזות ותליית כעת כל המזוזות שלי כשרים ופרסמתי הדבר איך נחוץ

**וראיתי איך צדקו
דברי כ"ק שליט"א
כי מוכרחים לבדוק
אותם, ודבר זה
הי' בשעה שכ"ק
שליט"א דיבר
אודות מבצע מזוזות**

הרב הירשפרונג בהתוועדות, יושב מאחורי כ"ק אד"ש מה"מ

הדבר המבצע מזוזות והמצוה של מזוזה אחז"ל למען יאריכון ימיך ואין כחי אלא בפה להביע תודתי לכ"ק שליט"א כי זיכה אותי במצוה הרבה הלזו . . "

בסוף מכתב קדשו של הרבי במענה אליו, מתאריך כ"ו שבט תשל"ז כותב הרבי:

" . . ת"ח על הבשו"ט בענין המזוזות.

ולהעיר מהשייכות המיוחדת דפנחס (דשמא מילתא הוא) ומזוזות - כמובן מתקו"ז תכ"ה באמצע ד"ה קם ר"ש כו' שימני כחותם "מזוזות כו' ז"ז מו"ת כל דנטיר ברית מילה כו" שכ"ז ענינו ופעולתו דפנחס בריתי שלום ובטל מותנא וכו' - כמובן בזח"ג פ' פנחס רלח, א ובכ"מ שם.

ות"ח ת"ח על פרסום הדבר וזכות הרבים מסייעתו.

מבצע נרות שבת קודש

"מזמן לזמן ישנם דברים שמשתנים. השנים משנים אותם, והמצב בעולם משנה אותם. במילא, ברצוני להציע ענין שנוגע במיוחד לאלו שעדיין לא התחתנו".

בעיצומו של כינוס נשים שנערך בזאל הגדול של 770 ביום כ"ד אלול תשל"ד, במילים אלו, פרץ לעולם האור הגדול של מבצע 'הדלקת נרות שבת קודש'.

יהודים אוהבים אור - המשיך והסביר הרבי - הם גם רוצים וצריכים לעשות כמה שיותר אור. התורה עצמה נקראה תורה אור, והאדמו"ר הרי"צ סיפר כי הבעש"ט אהב בתים המוארים כפשוטו.

האור שבבית - מאיר גם ברחוב. ובזמננו, כאשר החוץ חשוך מתמיד, יש להרבות באור מה שיותר. מהמצוות שמטרתם להוסיף באור בגשמיות, היא מצוות הדלקת נרות בערב שבת, ובמצווה זו יש להוסיף.

בהמשך השיחה ציין הרבי, כי בדורות קודמים חינוכו אף ילדות קטנות להדליק נרות שבת, בדיוק כשם שחינכו בכלל להגיד ברכות ושמע ישראל.

בחלוף השנים ומצוק העיתים, אחרי מלחמות ונדודים, נשתכח מנהג זה. מה גם שבזמנים אלו היה קשה לעיתים להשיג די נרות להדלקה, ומשכך הסתמכו על הדלקת האם.

קעת הוא הזמן "שיהיה בכל בית יהודי - אור שקשור עם אידישקייט, ע"י זה שכל בת עוד לפני החתונה, ועוד קודם שנעשית בר מצווה, אלא מיד כאשר היא מתחילה להגיד ברכות ושמע ישראל, תברך ותדליק גם היא נרות".

מבצע נש"ק - כפי השם שנתקבל במשך הזמן - קרא לנשים ובנות מגיל 3 ומעלה להדליק נרות שבת בכל יום שישי. והמיוחד שבו - שהיה מכוון באותה המידה הן לנשים שאינם דתיות והן לבנות ממשפחות חרדיות ואף חסידייות.

שיחת הרבי על המבצע פורסמה בהרחבה תחת הכותרת 'קריאת קודש מהרבי מליובאוויטש - להאיר את העולם ולהאיר את הבית היהודי ע"י חיזוק והפצת המצווה של הדלקת נרות שבת'.

עם פרסומה של שיחה זו, נפתחה מערכה חדשה בדרכו של המבצע לכיבוש העולם. היו אלו הפעם אנשים מתוך הציבור החרדי והחסידי שלא קיבלו בהתלהבות את המבצע.

הקריאה לילדות להתחיל ולהדליק נרות מדי יום ששי גרמה למספר רבנים לבוא בדין ודברים עם הרבי אודות המבצע. הם שלחו לרבי מכתבים ובהם שאלותיהם. על חלק מהמכתבים השיב הרבי במכתב, ועל חלקם – בהתוועדויות ובשיחות ברבים. גם בכמה יחידויות שהתקיימו באותה העת עם בנשקי"ם מחסידויות שונות דיבר הרבי אודות מנהג חסידותם מימים ימימה בנוגע להדלקת נרות שבת ע"י ילדות קטנות, והצורך בחידושו.

המזכיר הרב יהודה לייב גרונר סיפר, כי בימי המבצע הראשונים, בשעה שהיה בחדרו של הרבי פנימה אמר לו הרבי (תוכן): אתה יודע ממי יהיו לי צרות? הרפורמים, ידליקו נרות. הקונסרבטיבים – גם הם ידליקו נרות. אבל החרדים לא.

משראה שהרב גרונר לא תפס את הכוונה הוסיף הרבי: הם יגידו "מנהג אבותינו בדינו!" אמא שלי לא הדליקה נרות כשהיתה ילדה, הסבתא שלי לא הדליקה וכו'. תשאל אותם מיד – "מנהג אבותינו בדינו?" – האם אז קראו עיתונים? הסבא שלכם הביט על עיתון? זה היה אצלו דבר המאוס!

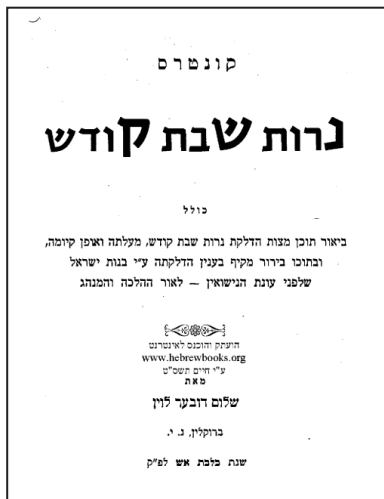
בהתוועדות י"ט כסלו נשא הרבי שיחה ארוכה, ובה ענה על כמה מהשאלות על מבצע הדלקת נרות שבת. לאחר התוועדות זו הורה הרבי לכולל האברכים ש"ע"י המזכירות שיעיינו בסוגיה רחבה זו, ויוציאו לאור קונטרס שיקיף את הנושא מכל עבריו.

מטרת הקונטרס שיצא לאור בתחילת חודש שבט תשל"ה – בהוצאה פרטית ולא תחת

שם חב"ד, הוא "לבאר תוכן מצות הדלקת נרות שבת קודש, מעלתה ואופן קיומה, ובתוכו בירור מקיף בענין הדלקתה ע"י בנות ישראל שלפני עונת הנישואין – לאור ההלכה והמנהג", לשון הפתח דבר.

הקונטרס מקיף את כל הצדדים ההלכתיים של המצווה. הוא פותח בקטעים משיחות הרבי שנאמרו בראשית השנה, ולאחר מכן לקט מכתבי הרבי בנושא. החלק השני הוא סקירה מקיפה על המצווה, על החיובים בהדלקה, על זמן ההדלקה ועוד.

בתוך הקונטרס הוכנס ע"פ הוראת הרבי רשימה של החצרות והחסידויות שנהגו בהדלקת נרות גם ע"י ילדות קטנות.

באחד הימים שלאחר מלחמת יום כיפור, בעת ששהה המזכיר הרב יהודה לייב גרונר בחדרו של כ"ק אד"ש מה"מ, שאלו הרבי אודות משפחה מסוימת – משפחה נכבדה מחסידי פולין – האם בנותיה הדליקו נרות בערב יום כיפור. המזכיר ענה לרבי כי הוא שוחח עם משפחה זו אודות הענין, והסביר להם, כי אף שהרבי נותן סיבות הלכתיות לצורך בהדלקה, וכן מוכיח שכן היה המנהג בעבר, כל זה הוא בכדי שהמבצע יתקבל בקלות בחוגים הרחבים. אולם הסיבה האמיתית לפריצה במבצע היא נעלית ושמימית יותר.

הוא המשיך וסיפר לרבי כי נתן לאותה משפחה דוגמא מהנעשה בשנה שלפני כן, בימים שקדמו למלחמת יום כיפור. אז הרבי הורה לערוך כינוסים לילדים – והסביר זאת בסיבות שונות. אולם לאחר פרוץ המלחמה הובנה היטב הסיבה האמיתית.

הרבי ענה למזכיר שהוא אכן כיון לאמת. שעל אף שהרבי נותן טעמים למבצע, בכל זאת יש ענין נעלה ביותר שעומד מאחורי המבצע.

הרבי ביקש מהמזכיר שיתקשר בשנית אל אותה משפחה ויברר מה עשו לפועל. המזכיר התקשר ונענה, שכאשר שמעו את דברי המזכיר שמאחורי המבצע ישנה כוונה נסתרה ונשגבה, זה פעל עליהם להתחיל להדליק נרות שבת.

מאחורי רשימה זו ישנו סיפור וגם כתי"ק מיוחד מהרבי.

היה זה באחד מימי שישי בחודש טבת, הרבנית שטרנברג כתבה לרבי דו"ח מהמבצע – כהרגלה מידי יום שישי. בתוך הדו"ח כתבה כי אימה – שהיתה ביתו של האדמו"ר מקופשינץ, העידה כי בבית אביה נהגו שגם ילדות קטנות מדליקות נרות שבת.

במענה הרבי על הדו"ח הוסיף הרבי בכת"י: "כדאי לקבץ ידיעות מדויקות ע"ד זמן התחלת הדו"ח בחצרי הרביים (שמזכירה – ועוד) – ולמסור העתקה: 1 (למערכת הקונטרס ע"ד הדו"ח, 2 (להר"ר טובי' בלוי שי' בירות"ו).

הרקע להזכרת זה האחרון דומה. גם בירושלים עסקו אז בליקוט וסידור של קובץ אודות המשפחות הנוהגות במסורתם הדלקת נרות ע"י ילדות קטנות.

בעקבות מענה זה הוכנה רשימת משפחות גדולי ישראל שבהן נהוג שבנות קטנות מדליקות נרות שבת קודש בברכה, ובה מוזכרים: "משפחת אלתר (גור), משפחת הגר

(וויזניץ), משפחת הלברשטם (צאנז-באבוב), משפחת השיל (קופישניץ-אפטא), משפחת וינברג (סלונים), משפחת טוורסקי (טשרנוביל-רחמיסטריווקא), משפחת סולובייצ'יק (בריסק), משפחת פרידמן (סדיגורה-רוזין), משפחת קרליץ (כולל "חזון-איש"), משפחת רוקח (בעלז), משפחת שניאורסאהן (חבד-ליובאוויטש), משפחת שפירא (וולוז'ין), וכן משפחות ירושלמיות ותיקות, וביניהן מצאצאי הגרי"ח זוננפלד."

בהוספה לזה הובאו בקצרה מקורות המנהגים של משפחות אלו (ראה מסגרת).

הקובץ נערך ע"י הרב שלום דובער לוי, ובזמן עריכתו קיבל כמה מענות והדרכות מהרבי בקשר להוצאת הקובץ, שמראים בין השאר את החשיבות הרבה שייחס הרבי לקונטרס.

כך לדוגמה במענה למכתב מהרב לוי, ציין הרבי מספר מראי מקומות שאפשר להוסיף לקונטרס, ויחד עם זאת ענה על הצעת הרב לוי להדפיס בקונטרס המסביר את ענין מבצע נרות שבת קודש גם ביאור בשיטת רבותינו נשיאינו בענין מקוה 'בור ע"ג בור'.

מענה הרבי היה: "לא כדאי לצרף עוד ענין להנ"ל (ובפרט שיש חולקין וכו')".

**שיהיה בכל בית יהודי
- אור שקשור עם
אידישקייט, ע"י זה
שכל בת מיד כאשר
היא מתחילה להגיד
ברכות ושמע ישראל,
תברך ותדליק גם היא
נרות**

לאחר הדפסת הקונטרס, בעקבות התעוררות פולמוסים שונים לגביו, ובעיקר על הקטע בו הוברר זמן הדלקת הנרות והשקיעה, הוסיף הרב לוי והוציא 'קונטרס נרות שבת קודש - חלק שני'. גם על קונטרס זה ענה הרבי בהוספה של מספר מראי מקומות לציון בו.

הקונטרס נשלח ע"י הרבי לכמה מהרבנים שעסקו בנושא של הדלקת נרות שבת ע"י ילדות. לאחד מהם כותב הרבי: "נהנתי לשמוע . . . אשר נתעורר כת"ר לפרסם בין בני עדתו מצוות הדלקת הנרות גם לבנות לפני החתונה . . . ובפ"ע נשלח לכת"ר קונטרס שהדפיס כאן אחד מהרבנים הצעירים שיי".

גם הגאונים ממשפחת סולובייצ'יק, רבי יוסף בער - מבוסטון, ורבי רפאל - מירושלים הוציאו גילוי דעת על ענין הדלקת הנרות ע"י ילדות קטנות, והדברים נדפסו בזמנו בעיתון היידישאי "דער אלגעמיינער זשורנאל", ומובאים כאן בתרגום ללה"ק:

"הרב ר' יוסף דוב סולובייצ'יק הבהיר בשיחה טלפונית עם מערכת ה"אלגעמיינער זשורנאל" ש"בבית אבי ובבי סבי, וכן בנותי בביתי - הדליקו נרות שבת בברכה, ואיני רואה כל סיבה מדוע אין זה על פי ההלכה". הרב סולובייצ'יק הוסיף שכאשר הוא מדבר

ב"קונטרס נרות שבת קודש" מובא רשימת מקורות וסיפורים אודות מנהגם של משפחות גדולי ישראל שבהן נהוג שבנות קטנות מדליקות נרות שבת בברכה.

בנוגע לבריסק סיפרו הגאונים הרב ר' יוסף בער והרב ר' רפאל סולובייצ'יק שכן נהגו אצל אביהם וזקנם וכן נוהגים גם בביתן. ובנוגע לבעלז סיפרה הרבנית מטשעכיוו שתליט"א, שכאשר היתה כבת עשר (לפני כ-82 שנה) קרא לה האדמו"ר ר' יהושע מבעלז זצ"ל לחדרו ונתן לה מנורה כדי שתדליק נרות שבת, ואשר כן נוהגות כל הילדות שבבית הרב - מתחיל מגיל שש.

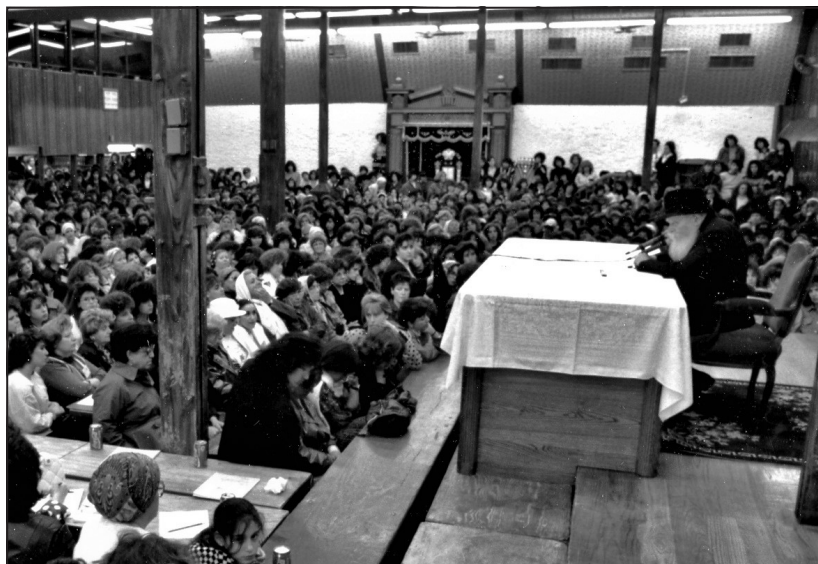
עוד סיפרו משפחת האדמו"ר מבאבוב, אשר בבית הרב היו מתחילין מגיל שש, ואשר האדמו"ר מבאבוב זצ"ל קנה בעצמו מנורה לנכדתו בהיותה בת שש - כדי שתתחיל להדליק נרות שבת, ואשר מנהג זה בא לבאבוב מקאמינקא (שם היו נותנים נר לידי' של התינוקת) (בעש"ק הראשון - מיד משולדה), ומדליקין אותו כשהוא בידי'), כי האדמו"ר מקאמינקא זצ"ל הי' חמיו של האדמו"ר מבאבוב זצ"ל.

עוד סיפרה הרבנית גורארי' שתליט"א (בת האדמו"ר מקופישניץ זצ"ל), אשר בבית הרב היו מדליקות גם נערות קטנות.

וכן סיפרה אחת מבנותיו של האדמו"ר מקופישניץ זצ"ל, אשר בסדיגורא (שם גודלה וחונכה הנ"ל) נהגו להתחיל מגיל שש.

עוד סיפרו משפחת האדמו"ר מקופישניץ, שכן נהגו כל נכדי האדמו"ר מרוזין זצ"ל, וכנראה שכן נהגו גם אצל האדמו"ר מרוזין זצ"ל.

וכן ידוע ממנהגי מקומות רבים (ולא הובא אלא מה ששמעתי איש מפי איש). אלא שמסיבות המלחמות והמחסור והרדיפות שהיו בדורות שלפנינו, לא הי' השעה להחזיר עטרה ליושנה יותר מנר אחת שתדליק האם, ולכן נשתכח המנהג מרבים, ועתה הגיעה להחזיר עטרה ליושנה וביתר שאת.

כ"ק אד"ש מה"מ נושא שיחה בפני נשי ובנות חב"ד

על סבו, הוא מתכוון לסבו מצד אמו, ר' אליהו פרוזשאנר, בביתו גדל הרב סולובייצ'יק. הגאון המפורסם אף הוסיף שהוא אינו רואה כל סיבה שילדות קטנות לא ידליקו נרות בברכה.

בירושלים, הגאון רבי רפאל סולובייצ'יק, בנו של הרב מברסק ובן דודו של הגאון מבוסטון הוציא מכתב בו הוא מצהיר כי בבית הרב מברסק גם ילדות קטנות הדליקו נרות שבת בברכה, וכן הוא המנהג בבית בריסק עד היום הזה".

הוספה מיוחדת

ידיעות היסטוריות על קשריו של כ"ק אד"ש מה"מ עם גדולי ישראל כפי שהובאו בעיתון היידישאי היסטורי "דער אלגעמיינר זשורנאל"

טוינטער אידן וועלן זיך באטייליקן אין פארברענגען לכבוד 83טן געבורטסטאג פון ליובאוויטשער רבי'ן

הגאון ר' משה פיינשטיין און פילע שטאטסלייט באגריסן ליובאוויטשער רבי'ן. — גדולי ישראל לויבן מנהיג פון חסידות חב"ד פאר זיין ראָלע צו דערמוטיקן לימוד הרמב"ם

הגאון ר' משה פיינשטיין שליט"א

דער ליובאוויטשער רבי, כ"ק אדמו"ר ר' מנחם מענדל שניאורסאן שליט"א

טוינטער אידן פון אלע טיילן וועלט וועלן קומען מאנטאג אין אוונט זיך באטייליקן אין דעם פארברענגען פון י"א ניסן, וואָס דער ליובאוויטשער רבי וועט דערמאָנען זיך צום מנהיג אין ברוקלין, דער חסידישער פאָרברענגען וועט געהערט ווערן אויף דער ראדיא און געזען ווערן אויף קעבל טעלעוויזיע אין פארשידענע שטעט פון אמעריקע און קאנאדע, ווי אויך אין אויסלאַנד. ביי דעם פארברענגען וועט דער ליובאוויטשער רבי מאַכן אַ סימ און דעם רמב"ם צו דער געלעגנהייט פון פארענדיקן לערנען דעם ערשטן מחזור פון משנה תורה (יד החזקה) וואָס ער האָט איינגעפירט פאראינאָרן מען זאל לערנען יעדן טאָג. צו דער געלעגנהייט ווענען אָנעקומען צו דעם ליובאוויטשער רבי'ן באַגרייטונגען פון פילע לענדער און פון אַ סך שטאָטסלייט, ווי אויך פון רבנים גאנצם, גדולי הדור און ראשי ישיבות.

א באַזונדערע באַגריסונג האָט אַרויסגעגעבן דער גאון און פוסק הדור, נשיא פון אגודת הרבנים אין ראש ישיבה פון תפארת ירושלים הרב ר' משה פיינשטיין שליט"א, וועלכער איז לעצטנס אַרויס פון

מאָרעווענג אויף זייט 20

התוועדות חסידיית

הרב יוסף יצחק ליפסקער נולד בו' אלול תש"י להוריו, הרה"ח ר' יעקב וזוגתו מרת טייבל ליפסקער. הבית החסידי בו גדל וחונך נתן בו את אותותיו, והוא היווה דוגמא חיה של חסיד אמיתי ומקושר בלב ונפש לכ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח. עוד לפני חתונתו החל לשמש כר"מ ראשי ומשפיע בשיבת 'תפארת בחורים' במוריסטאון.

התמסרותו לתלמידיו לא ידעה גבולות, והוא היה להם לא רק למורה ומחנך, אלא גם לאב נאמן ומסור, ויעידו על כך עשרות תלמידיו מכל רחבי תבל, שנעשו אברכים חסידיים בזכות השפעתו.

ביום יו"ד שבט תשנ"ה הלך לעולמו בעקבות תאונת דרכים קטלנית. לפנינו רישומה של התוועדות חסידיית שהתוועד עם מושפעיו באחת משנותיו האחרונות.

הרה"ח ר' יוסף יצחק ליפסקער עובר ב'כוס של ברכה'

להיות מחויב

מסופר על מגיד מישירים מפורסם שהיה הולך מעיר לעיר ודורש בפני הקהל "מוסר". בבואו לאחת העיירות הקטנות, הודיע לבני הקהילה כי לא ידרוש בפניהם עד שיקבל את שכרו. תושבי העיירה, שהכירו את אותו מגיד כאיש אמת שאך ורק טובת האמת וחיוזוק היהדות חשובים לו - התפלאו מאוד, אך לבסוף הסכימו ושילמו לו את שכרו.

לאחר שדרש בפניהם את דרשתו ודיבר בפניהם דברי מוסר והתעוררות, החזיר להם אותו מגיד מישירים את סכום הכסף שקיבל מהם.

לפליאתם של התושבים, שהתעצמה כפליים, הסביר:

"בבואי הנה חשבתי לעצמי - באיזו זכות מגיע אני ונותן "חלק" לבני עם ישראל, בניו של הקב"ה - "בני בכורי ישראל"? מנין העוז והחוצפה לתת להם מוסר?

אך כאשר שילמתם תמורת כך, הרי שזו נעשתה מלאכתי וחובתי, ובאם אשתמט ממנה אהיה כגזולן וככזבן, ובכך איני חפץ.

עתה, משסיימתי, שוב אינני זקוק לכספכם..." סיים המגיד.

ממעשיה זו למדתי כי לפני שמתחילים להתוועד יש להגיד לחיים. ללא לחיים - מי אני ומה אני שאדבר ואתוועד? אולם לאחר שאומרים לחיים, נעשים מחוייבים לענין ואין כל ברירה כי אם לדבר על מה שצריך...

מה זה פנימי?

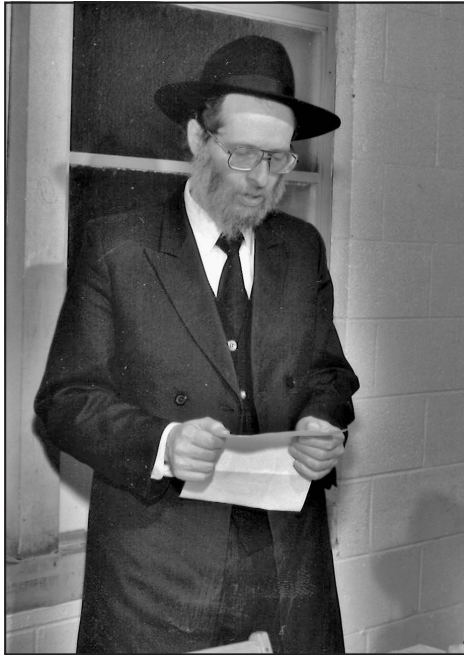
באחת מהתוועדות הרבי, בעת שניגנו ניגון הקהל לא שיתף פעולה והשירה הייתה חלשה. בשיחה שלאחמ"כ סיפר הרבי סיפור אודות האדמו"ר הרש"ב, שבאחת מהתוועדותיו שרו ניגון והקהל לא הצטרף, ואלו שכן הצטרפו ניגנו מהר (על מנת לסיים עם הניגון...) והרבי הרש"ב דיבר שיחה חריפה על כך.

תוכן שיחתו של הרבי הרש"ב היה, שכאשר עושים דבר כלשהו - ואין זה משנה מהו - יש לעשותו במאת האחוזים. כאשר אתה שר ניגון, עליך להיות מונח בזה כל כולך. כאשר אתה לומד, עליך להיות שקוע בלימוד לגמרי.

זהו הפירוש של פנימי. אתה עובד עם עצמך, מונח במה שאתה צריך לעשות עכשיו.

אמש השתתפתי בחתונה, וראיתי שם שני סוגים של אנשים שרקדו. יש כאלו שרקדו ושמחו בשמחה של מצווה, בשמחת חתן וכלה, ויש כאלו שרקדו והשתגעו ויצאו מכליהם סתם בלי סיבה.

(זכורני שכאשר התפשט סוג ריקוד מופרע שנקרא "דיסקו", התפרסמה קריקטורה

של נער צעיר שמגיע לביתו ומראה את הריקוד שגעון החדש לאימו המבוגרת היושבת בספה המתנדנדת. ואימו שהיא מ"הדור הישן" מביטה בו בהלם ושואלת "מצאו מה גורם לזה?..."

אחד ההבדלים והמבחינים לדעת מה ההבדל בין מי ששמח באמת לבין מי שסתם משתולל, ניתן לראות באותם אנשים שתמיד מוודאים שמישהו אחר ירקוד גם כן. הם תמיד ימצאו מישהו שיושב ויקימו אותו "נו, תרקוד, תרקוד". ב"אהבת ישראל" הם תמיד סוחבים מישהו בל כרחו לריקודים.

במקום להתעסק בעניינים שלהם ולרקוד בעצמם הם עושים הרבה רעש סביבם. הרי כאשר אני רוקד בשמחה אמיתית ומונח בעצמי - מי שם לב לכך? מה זה שווה?...

הפירוש של פנימי זה שאתה עובד עם עצמך.

להיות אגואיסט זה נורא ואיום. לא סתם חסידים דיברו תמיד שצריך לדאוג לאחרים ואי אפשר לדאוג רק לעצמך.

אבל אין הפירוש שיבוא מישהו ויגיד "אני לא דואג לעצמי, אני בכלל לא מודאג מעצמי, אני אפילו לא מנסה ליישר את עצמי - הרי אני עסוק בליישר אנשים אחרים" - ברור שאין זוהי הכוונה באהבת ישראל חסידית אמיתית.

זמן הגאולה

ישנה גמרא בסוף מסכת סוטה שמובא שם רשימה של סימנים על כך שמישיח צריך לבוא, ואחד הסימנים זה "חוצפא יסגא", "נערים פני זקנים ילבינו".

אם זה אחד הסימנים לבוא המשיח, אולי אנחנו צריכים "להדר" בזה?

התשובה היא כמובן שלא. המשפיע שלי, ר' יואל כהן אמר פעם שחוצפה זה אחד מהסימנים של ביאת משיח, אבל זה לא אחת ההכנות לביאת משיח...

במילים אחרות: כאשר רואים ענין של חוצפה, פרחח צעיר שמבזה יהודי מבוגר - למשל, הרי התחושה הראשונה שעולה היא של בושה אמיתית. אבל באותה העת יש לדעת כי אין להתיימש, והנה הנה הגאולה מגיעה.

היום רואים במוחש שהעולם השתגע לגמרי. כאשר רואים לאיזה שפל מוסרי הגיע העולם ניתן להכנס לדיכאון. כאשר גוי מביט על הדברים האלו, על השחיתות בכל מקום ודבר - הוא יכול להתיימש. ישרה, ערכים, צדק - ערכים כאלו לא מוכרים בכלל.

ועל מצב שכזה כתוב בגמרא, שכאשר יש הרס מוחלט של ערכים, ממשלות מושחתות ללא חוקים ערכים ומוסר, כאשר מכל עבר אתה שומע עד כמה מצב העולם קשה, זה מטיף ברדיו ססוף העולם מגיע, והוא אומר שהולכים לקראת מלחמת עולם שלישית - הרי זה סימן שמשיח מגיע.

הגמרא נכתבה לפני שנים רבות. כאשר אתה לומד את הגמרא וקורא את רשימת הסימנים לפני בוא משיח, אתה שואל את עצמך - למה שמישהו בשכלו הישר ירצה משיח? מי רוצה את כל המלחמות והמהפכות?

ובנקודה הזו נדרש מאיתנו להפוך את כיוון המחשבה, ולאמץ את כיוון המחשבה האמיתי והנכון.

כאשר משה רבינו בא אל פרעה לבקש שישלח את עם ישראל ממצרים, פרעה סירב ויתירה מכך - הוא הכביד את תנאי השעבוד, עד כדי כך שמושה רבינו התלונן אל הקב"ה "למה זה שלחתי, ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה!"

מובא במפרשים משל לזה, שבשעות הלילה האחרונות, ממש לפני זריחת השמש - החושך גדול יותר.

שמעתי כמה וכמה סיפורים על אנשים שלפני פטירתם היו ממש חולים ולא יכלו לזוז מהמיטה, לא להתרומם ולא לדבר, ולפתע הם מתחזקים, מצליחים אפילו לשבת ולדבר. ואז, כאשר הסובבים אותם בטוחים שהחולי עבר והאדם התגבר עליו והתחזק - האדם נפטר. בתיאורים שכאלו נתקלתי מספר פעמים וזה ג"כ יכול לשמש דוגמא לענין הנ"ל.

הרוע בעולם הוא זמני בלבד, והוא מרגיש שזמנו הולך ותם. האור של ביאת המשיח מתקרב במהירות והולך להכניע אותי כליל ולנצח. כעת זהו הזמן שהרוע מתחזק ומשתולל, ממש פרפורי גסיסה שלו.

הגמרא שהזכרנו באה לתת לנו את כיוון המבט הנכון כאשר דברים כאלו קורים. עלינו להסתכל על המצב העולמי הזה, על ה"חוצפא יסגא" זו כעל עוד צעד לקראת

ביאת משיח.

לשמוח בזה - לא ולא. צריך להתפלל שזה יגמר כמה שיותר מהר. אבל חייבים להכיר בסימנים אלו ולדעת להיכן הם מובילים ולמה עלינו להתכונן - לימות המשיח והגאולה העתידה.

הישורת האחרונה

הסטרא אחרא שולטת בעולם במשך כל כך הרבה שנים. מובן שכאשר היא שומעת את הדיבורים של הרבי על כך שמשׁיח הנה-הנה מגיע ו"רוח הטומאה אעביר מן הארץ", היא לא מקבלת את זה בשוויון נפש.

במלחמה האחרונה שלה היא מגלה כוחות שלא יאמנו. כמו אדם שבעת סכנה מגלה בעצמו כוחות נפש אדירים ומצליח לעשות מעשים שלא היה יכול לעשות בזמן רגיל, כך גם הקליפה בזמן הזה, במלחמת ההישרדות שלה.

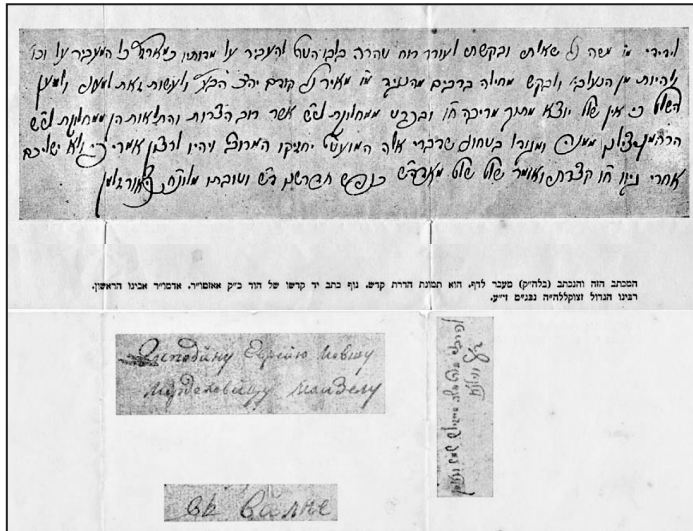
מה עלינו ללמוד מזה? כיצד אנחנו צריכים להתמודד איתה?

אנחנו צריכים להקשיב לדברי הרבי על בוא משיח. ה'סקופ' שהרבי הורה להדפיס בעיתונים בהרחבה, המסר לכל העולם כולו - הנה הנה משיח בא.

כאשר נכיר בכך ונפנים זאת, נראה שדברי הפסוק "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" מתממש מול עינינו. נראה כיצד כפי שקודם הגאולה הראשונה החמיר המצב, כך גם בזמנינו, לפני הגאולה האמיתית והשלימה מחמיר המצב עד מאוד.

וכאשר נבין כי כל הרוע והצרות שסביבנו הם רק כיון שהקליפה משתוללת ומנצלת את כוחותיה האחרונים למלחמת הישרדות - זה יגרום לנו לגלות בעצמנו כוחות לא פחותים מזה, ואדרבה - כוחות גנוזים ונעלמים שכלל לא הכרנו בהם יתגלו בנו, לנצח את הקרב הזה האחרון במהרה, ולפעול ביאת והתגלות מלך המשיח נאו!

צילום התשורה שחולקה בחתונת כ"ק אד"ש מה"מ

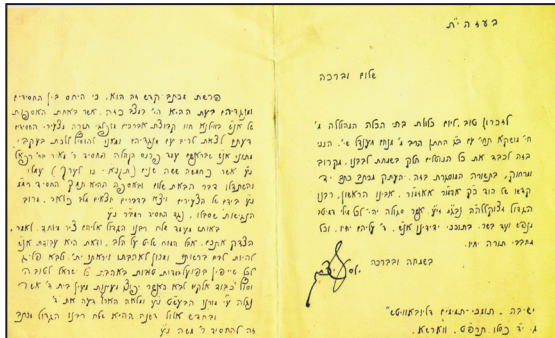

אחידי מו' משה נ"י שאלתי ובקשתי לעורר רוח טהרה בלבו הטה[ור] להעביר על מידותיו כמארו"ל כל המעביר על וכו' ולהיות מן הנעלבים [ם] ולבקש מחילה ברבים מהנגיד מו' מאיר נ"י קודם יה"כ הבע"ל [יום הכיפורים הבא עלינו לטובה] ולעשות זאת למעני ולמען השלום [ם] כי אין שלו' יוצא מתוך מריבה ח"ו ובפרט ממחלוקת לש"ש [לשם שמים] אשר רוב הצרות והתלאות הן ממחלוקת לש"ש הרחמן יצילנו ממנה ומגודל בטחוני שדברי אלה המועטי [ם] יחזיקו המרובי [ם] ויהיו לרצון אמרי פי ולא ישליכם אחרי גיוו ח"ו קיצרתי ואומר שלו' שלו' מאדה"ש [מאדון השלום] כנפש תדרשנו ד"ש [דורש שלומן] וטובתו מלונ"ח [מלב ונפש חפיצה] שניאור זלמן שתי השורות שמימין נכתבו אף הן - מעבר לדף - בגוף כתב יד קודש אדמו"ר הזקן:

להרבני מו"ה משה מייזלש שמש ונאמן דק[הלת] ווילנא

ואילו שלוש השורות שמשמאל - הכתובות בשפה הרוסית - נכתבו ע"י אחר:

לאדון יהודי משה מורדוכוביץ [בן מרדכי] מייזליש בוילנא.

"בעזה"ית, שלום וברכה

לזכרון טוב, ליום כלולת בתי הכלה המהוללה מ' חי' מושקא תחי' עם ב"ג החתן הרב מ' מנחם מענדל שי', הנני בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו. מקרוב ומרחוק, בתשורה המוסגרת בזה, העתק מכתב כתב יד קדשו של הוד כ"ק אדמו"ר אאזמו"ר, אבינו הראשון, רבנו הגדול זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, אשר סגולה יהי' לכל מיילי דמיטב מנפש ועד בשר, בתוככי ידידינו אנ"ש, ד' עליהם יחיו, וכל מחבבי תורה יחיו.

בשמחה ובברכה"

צחתימת יד קודשו של הרבי הריי"צ

"תומכי-תמימים דליובאוויטש" ג' י"ד כסלו, תרפ"ט. ווארשא

"פרשת מכתב קדש זה הוא, כי היחס בין החסידים ומנגדיהם בעת ההיא הי' במצב כזה, אשר באחת האספות של אנ"ש בוויילנא חוו קבוצת אברכים מופלגי תורה מצעירי החסידים דעתם לצאת לריב עם מנגדיהם ומאנו להוסיף ללכת בעקבי מתוני אנ"ש שבראשם עמד פרנס הקהלה החסיד ר' מאיר ב"ר רפאל נ"ע אשר כחמשה ששה שנים (תקנ"אני"ו לערך) עמלו והשתדלו דבר הבאת שלום. ובאספה ההיא תמך החסיד רמ"מ נ"ע בידם של הצעירים ויצא בדברים יוצאים מלב כואב, מרוב הנגישות שסבלו, נגד החסיד רמב"ר נ"ע.

באותו מעמד שלח רבנו הגדול אליהם ציר מיוחד לאמר הצדק אתכם, אבל המוח שליט על הלב, וזאת היא עבודת אנ"ש להיות לבם ברשותם ומכון לאהבתו ויראתו ית', ולבא פליג לכל שייפין בפועל במדות טובות באהבת כל ישראל לטובה וסוף כבוד אלקים לבא כאשר יפוצו מעינות מעין בית ד' אשר נגלה ע"י מורנו הבעש"ט נ"ע ומלאה הארץ דעה את ד'.

ובחדש אלול דשנה ההיא שלח רבנו הגדול מכתב זה להחסיד ר' משה נ"ע

לזכות

החתן הרה"ת **יוסף יצחק** שי'

והכלה **חוי** תחי'

רחמים

לרגל נישואיהם בשעטומ"צ

ביום כ"ה מנחם-אב - ה'תשפ"א

שיזכו לבנות בית בישראל, בנין עדי עד,

על יסודי התורה והמצוה,

כפי שהם מוארים במאור שבתורה,

זוהי תורת החסידות,

ולקבל פני משיח צדקנו - כ"ק אדמו"ר שליט"א

בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש

ולזכות הוריהם וזקניהם שיחיו

•

לזכות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מהרה יגלה אכי"ר